ŞARTLARI
...ket içi 7,5 Lira
...ket dışı 12 »
...et içi 14 »
...et dışı 21 »

...ip ve
...ye Karsı
...ARILI İLÂÇ
...NİNLİ
...PİN
dir.

C.
BANKASI
...YE TUTARINI
...n yükseltmiştir.
HER BİRİNDE
Liralık
başka 1000 lira
...nda 461 muhte-
...vardır. Şansınız
...stediğiniz yerde,
..., ARSAYI,
..., EŞYAYI
...ŞLER:
- 30 Mayıs
- 30 Aralık
...aydalanmak için
...ay evvel Vadesiz
...nda 100 lirası
...miktarı çekiliş
...devamlı şekilde
... kâfidir. Aynı
... hesaplarında
... bir bakiyeyi
...r her 500 lira
...ur'a numarası
... KARAY
...n idare eden:
... Delibaş
...ddesi 98/2 İstanbul
... yer:
... Mürettiphanesi
...AN Matbaası

AYDEDE

No. 91 — 78
ÇARŞAMBA 2 Şubat 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasi hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharrir: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

"Mücadele„ ler Silsilesinden

Bir "mücadele„ ye daha girişmek üzere olduğumuz anlaşıldı: (Suiistimallerle mücadele)... Her hangi bir fenalığın kuyruğuna "mücadele„ kelimesini katmışsak hiç birisile şimdiye kadar — Başa çıkmak nerede? — ufaktan boy ölçüşmek bile nasib olmadığına göre buna da gücümüzün yetip yetmiyeceği pek şüphelidir.

Zaten bir tarihte ve Büyük Millet Meclisinin açılış nutkunda ayni mücadele bahis mevzuu olmuş lâkin bir netice çıkmamıştı. Eğer o zaman hükûmet — galiba tenperver Saracoğlu kabinelerinden biriydi — işi benimseyebilse, milletvekilleri arasında bir grup meseleyi takib etse idi suiistimaller bu derece yayılmış hale gelmez, daha doğrusu irtikâb ve irtişalar normal, olagan, geçer akça, "umuru tabiiye„den sayılacak şekli almazdı.

Hele mal beyannamesi kanununun senelerce tatbikine yanaşılmamasının kötü adamları aşırı derece şımartıp azdırdığı acıklı bir hakikattir. Umumi efkârda hasıl olan kanaat şu idi:

— Efendim, suiistimaller münferit vak'alar değil. Şebeke halinde teşkilâtlandırılmıştır. Birine elini sürersen ucu ötekine, hepsine dokunacağından mücadele imkânsızdır. Bir şey beklenemez!

Gerek o eski mücadele vaadinin tutulmaması, gerek mal beyannamesi kanununun uzun müddet yattıktan sonra, âdeta otel kağıdı doldurmak nevinden bir formalite imişcesine pek pesten, kerani surette çok mahdut kimselere tatbiki yukarıdaki halk kanaatini — doğru da olmasa — haklı çıkarmıştı.

Şimdi o halk mantığı:

— Boş ver demktedir, epice lâfı edilecek, belki büyük ölçüde propagandası yapılacak, atılacak, tutulacak, fakat kabak ancak beş on kişinin başına patlayacak; arkasından ses seda kesilecek, fiilî ve cezri bir netice çıkmayacak!

Çıkmayacaksa — Allah bilir ama çıkacağına inanmak içimizden gelmiyor! — Ne parti, ne hükûmet bu rufâilerin karışacağı işle oynamasa daha iyi eder.

Zira bir kere başlandı mı mücadeleyi yeni seçimlere kadar ciddi mânasile başarması lâzımdır. Başaramazsa başaramadığı işlere bir yenisini ilâve ederek başarısızlık serisini çoğaltmış olur.

— Ya başarırsa

Bu, Nasrattin hocanın "ya tutarsa?„ sı kadar geniş bir ümit ve hayal sayılsa da gerçekten başarıldığı takdirde kazancın ne kadar büyük olacağını izaha lüzum yoktur; çoğumuzu kazanır.

Hattâ belki yeniden Behçet Kemal'i de!

AYDEDE

— Ah ben başta olsam!...

— Ne yapardın, hayatı mı ucuzlatırdın, vergileri mi kaldırırdın, yoksa demokrasiyi mi kökleştirirdin?...

— Yok canım Avrupaya veya Amerikaya gider bir güzel şu romatizmalarımı tedavi ettirirdim!...

İşte İspatı!

Geçen nüshamızda üstad Yalçın'ın şu bir az yatışmış görünen iç politika hayatımızı sert ve sinirlendirici makalelerile ikide bir coşturmanktansa murahhas ve mümessil olarak hariçte memleketimize pek mükemmel hizmetleri dokunacağına işaret etmiş, güzel temennilerde bulunmuştuk.

Ne yapalım ki üstadımız gittiği yerlerden de makaleler göndermekten kendini alamıyor. Bu sefer "Bayan Truman'ın üzüntüleri„ yazısile yine başımıza iş açtı. Bayan Truman dar bir bütçe ile (Beyaz saray) ı idarede zorluk çekiyormuş, falan filân...

(Kudret) gazetesi asıl maksadı sezmiş görünerek hemen cevap veriyor: Bizde cumhur reisliği makamına ödenek, olagan üstü ödenek, tazminat, temsil tahsisatı adı altında verilen para ile saray masrafı yekûnu 500 bin lira tutuyor. Halbuki Koca Amerikanın cumhurreislik tahsisatı topu topu 200 bin Türk lirasından fazla olmadığı gibi, cumhurreisinin maaşı da bizimkinden oldukça azdır.„

A üstad, durup dururken ortaya böyle mukayeseli hesaplar döktürecek ne vardı? Makalenizde dolarları Kara borsa fiatından göstermek de ayrıca bir sürü lâkırdıya ve ihtimallere yol açtı. Hattâ mebus tahsisatının Türkiyede dördüncü geldiği de hep o yazı üzerine açıklandı. Gördünüz mü işi?

• DAHA NE DESİNLER? •

Demokrasinin feyzinden en evvel ve en fazla istifade ederek kelâm ve tenkit hürriyetine erenler kimlerdir? Gazeteler diyeceksiniz doğrudur. Fakat onlarınki pek tabii görülür. Asıl şaşılacak cihet bu hürriyetten en geniş ölçüde C. H. P. şubeleri ve âzâsı faydalanmıştır.

Eskiden dilekler dinlemeğe gelen milletvekilleri önünde sus pus oturan ve ancak çekinerek bir kaç hiçten talebte bulunmak cesaretini gösteren partililer demokrasi ile beraber açtılar ağızlarını, yumdular gözlerini... O kadar haklı itirazlarda bulunuyorlar, vaziyeti öyle güzel kavrıyorlar ki okurken bizi de heyecana ve intibaha getiriyorlar. Hiç bir muhalifin tenkidi bu âzânınkinden şiddetli ve yerinde değildir.

Son misali de İstanbul Şehir Meclisindeki grup toplantısında bulunan C. H. P. li âzâ verdi. Biri dedi ki:

"— Üç beş elektrik direği dikmekle, bir kaç çeşme açmakla vazifemizi yaptık sanıyorsak aldanıyoruz!„

Bir başka zat daha ileri vardı:

"— Bu gidişle, dedi, İstanbuldan bir milletvekili ve şehir meclisi üyesi çıkaracağımızı sanmıyorum. Çok çalışmamız lâzımdır. Muhtar seçimlerinde bile ekalliyette kalacağımıza sizi inandırmak isterim!„

Daha ne desinler? Yaşasın demokrasi!

Anlamayana davul zurna az.

Kapıdan giren adam — Bu civarda bir akıl hastahanesi varmış. Acaba ne tarafta?!

"İtalyan karikatürü"

Ruhlar İçin Yapılan Şato

Winchester isminin dünyaya pek faydalı olmayan bir icat serisine verildiği malûmdur.

Bunların içinden meşhur Winchester markalı makineli tüfekle mitralyöz, bu ölüm makinalarını icat eden ve onlara kendi ismini veren adama sarfetmekle bitip tükenmiyecek kadar büyük bir servet kazandırmıştı.

Mucit ölünce, herkes malikânelerinden birisine çekilen karısını, bu muazzam servetin geliriyle refah içinde yaşayacak sanmıştı. İş hiç de tathmin edildiği gibi olmadı. kocasının ölümünden az bir zaman sonra Mme. Sarah L. Winchister, bir mimar çağırtarak, aşağı yukarı şunları söylemiş.

— Yalnız yaşamaya başladığımdanberi uyku uyuyamıyorum, fakat bereket versin ki hortlaklar bana acıdılar da geceleri ziyaretime gelip beni yalnız bırakmıyorlar. Çok hoş insanlar, haklı olarak kocamdan nefret etmeleri lâzım geldiği halde bana karşı gayet nazik davranıyorlar, zira gelen bütün ruhlar kocamın icadı olan daima mükemmel işleyerek hedefini bulan tüfeklerle ölen adamların ruhlarıdır. Bu adamlar hiç kinci değiller. yalnız onlar da benim gibi çok sıkıldıklarından oyalanabilmeleri için arzuları ve tarifleri üzerine kendilerine bir şato yaptırmaya karar verdim.

Bu sözler üzerine acaip bir plânla karşılaşacağını tahmin etmiş olan mimar Madam Winchester'in gösterdiği plânı görünce, yine de itiraz etmekten kendini alamadı:

— Fakat madam...

— Fakatı yok. Ruhların arzusu benim için mukaddestir, işi üzerinize alacak mısınız ,yoksa başka mimar bulayım mı?

Plân bir delilik eseri idi, fakat mimar akıllı olduğundan, işi kabul etti. Beş milyon dolar mukabilinde, büyük bir parkın içine şimdiye kadar hiç bir mimarın yapmadığı kadar acaip bir bina oturttu.

Arada bir plânda bazı değişiklikler yapmaya teşebbüs ettiyse de, Madam Winchesterle gece misafirleri olan ruhlar müsaade etmediler.

Az zaman sonra San José (Kalifornia) halkı, uzaktatnt yükselmekte olan 160 odalı acaip şatoyu görebildiler. Binanın dış manzarasındaki gayri tabiilikler şunlardı: balkonları parmaklıksız, şatonun esas giriş kapısı yüksek olduğu halde merdivensiz, kuleleri köşelerde olacağına ortada ve ilh...

Bacaların dama kadar yükselmiyerek daha aşağıda kalırsa çekmiyeceğini söyleyen mimara Mme. Winchester ruhların soğuk havaya birdenbire çıkmak istemediklerini söylemiş.

Şotonun iç teşkilâtını para hatırı için üzerlerine alan müteahitler, öbür dünya sakinlerinin Mem. Winchester'in ağzından çıkan akıl almaz arzularına göre hareket etmek için birbirleriyle yarışa girişmişler.

Şatoya bir sürü labirent şeklinde mahzenler, şeytan minaresi gibi merdivenler, dönen duvarlar, menteşe ile açılıp kapanan döşeme tahtaları, dönen aynalar, gizli koridorlar birbirine geçilen dolaplar ve bu gibi binlerce tertibat yapılmış .

Wersailles'in, "galerie des glaces,, sına benzeyen büyük bir hollün ortasına sıcak ve soğuk su teşkilâtı olan koca bir banyo yerleştirilmiş. Sécession harbinde kalbine bir Winchester kurşunu yiyerek ölen general böyle istemiş. Mazgallarla camlar tahta kepenklerle örtülmüş, zira ruhlar ziyadan hoşlanmıyorlarmış. Bütün kapı ve pençerelere gayet hassas elektrik tertibatı konmuş, en küçük bir temas bir sürü çan, gonk, düdük, boru veya klâksonu çaldırarak dayanılmaz gürültü kopartmaya kâfi geliyormuş. Öteye beriye açılan delikler sayesinde en rüzgârsız havada bile en fırtınalı bir denizin ortasındaki gibi uğultular işitilirmiş.

San José halkı büyük bir Luna park'a benzeyen şatoyu gezebilmek için can atarlarmış, fakat Madam Winchester, içeriye hiçbir canlı insanın giremiyeceğini söylemiş, ve gelen ziyaretçilere kapıyı açtırmamış. .

Ömrünün son senelerini şatoya kapanarak, ruhların yeni arzularını yaptırabilmek için muhafaza ettiği on iki kadar işçi ile beraber geçirmiş.

Öldüğü vakit bıraktığı vasiyetnamede şatonun eskisi gibi içerisine insan girmemesini, yalnız ruhların serbestçe gezebilecekleri gibi muhafaza edilmesini yazmış. Her halde kendisi de şatoya ruh olarak gelecektir.

Vasiyetnameye 1937 ye kadar riayet edilmiş, zira o tarihten sonra vasiyetname hükümden sakıt olunca, şatoya bir sürü seyyah, gazeteci, sinemacı hülâsa yaşayan insanlar istilâ ederek ruhları bu dünyadaki malikânelerinden tedirgin etmişler.

Ölenlerin Maddî Kıymeti

Üçüncü dünya harbinin arifesinde olduğumuz hissini veren şu günlerde tarihce meşhur büyük harplerde bir askerin ölümü o askerin mensup bulunduğu devlete kaça mal olmuştur meselesini inceleyenler var. Daily Mail gazetesine göre:

Jül Sezar zamanında bir ölü 3 şiline geliyordu.

Napoleon devrinde 750 İngiliz lirasına...

Amerika iç harplerinde: 1250 İngiliz lirasını bulmuştu.

Birinci cihan harbinde 5 bin İngiliz lirasını epice aştı. İkinci cihan harbinda ise 12.500 liraya çıktı.

Üçüncüsünde çok daha pahalıya geleceğini anlamak zor değildir.

MEKTEPLER ve MUSİKÎ

"Millî Eğitim Bakanlığı, dün Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderdiği bir tamimde, ilk okullardaki müstakil musiki öğretmenliklerinin lâğvedildiğini ve bundan sonra, müzik derslerini sınıf öğretmenlerinin okutacağını bildirmiştir. Millî Eğitim Müdürlüğü, bu tamim üzerine açıkta kalan otuz beş musiki öğretmenine sınıf öğretmenliği temin edecektir.,,

Yukarıdaki satırları 28 0cak tarihli Cumhuriyet gazetesinden aynen aldık. İlk tahsil meselesinde çok dikkatli olması gereken Millî Eğitim Bakanlığını alkışlamak mı, ıslıklamak mı, lâzım geldiğini de kestiremedik. Bu, ilk okul öğretmenlerinin kültürünü genişletmek için atılmış bir adım mıdır?

Bundan böyle sınıf öğretmenleri musiki ilmi ile, saz bilhassa keman (!) çalmasını öğrenecekler; musiki öğretmenleri de bir sınıf öğretmenine lâzım bilgi malzemesi toplayacaklar!

Bizim bildiğimiz, musiki ilmi ve bir saz çalma hüneri, doğuş kabiliyeti ile olur!

Hayatını bir ihtisasa vermiş musiki öğretmeninin bundan böyle iyi bir sınıf öğretmeni olması mümkün değildir, eski sınıf öğretmenleri de ilim musiki ve saz öğrenemez, yani kırkından sonra saz çalamaz. Amma şu netice tahakkuk edecektir:

Musiki öğretmenine verilen sınıftaki çocuklarımızın ilk tahsil bilgisi yarım yamalak olacak, öbür sınıflarda da çocuklar musikiye bigâne, bir ruh ter terbiyesinden mahrum kalacaklardır.

Bir baş ol da istersen soğan başı ol derler. Biz yenilik diye bir şey bozda, ne bozarsan boz diyeceğiz!

HAKİKİ ASPİRİN
tozundan yapılmış
APİRİN
SAFASPİRİN dir

— TEFRİKA No. 6 —

— Buyurun bey enişteciğim!

Enişte bey baldızını on yıldır görmemiş. O zaman rengi uçuk, nahifce, kemikleri göründüğünden kapalı yakalı uzun kollu fistan giyerdi. Şimdi tamamile başkalaşmış, toplamış, gelişmiş âdeta âfeti devran olmuş

Huriyenin el öpüşü üzerine, şu sözlere grişti:

— Başın sağ olsun gözüm. Er geç ölüm hepimize mukadder, cümlemiz o yolun yolcusuyuz. Kimimiz menzili maksuda tiz reftar oluyor, kimimiz aheste erişiyor. Telâkigâh aynı nokta vesselâm!

Böyle kâtibce konuşuşu da şaşkınlığından. Bocaladığı vakitler bu yolda kelâm ederdi.

Genç kadının omuzundaki ipek sehpa örtüsü vücuduna yapışmış, göğsünün dolgunluğunu, inceliğini tamamile belirtmiş, lâciverd kumaş penbe beyazlığını bir kat dada meydana çıkarmıştı: Tırnavalızade hayran hayran bakarken, gözleri karısına kayınca, hemen toparlanıp yüzünü buruşturdu:

— Dahiliye nazırı, haberin olsun mahut kulunç sancılarım başlıyacak galiba?

Ve uğunarak, kesik kesik baldızına hitaben devamda:

— Vah vah vah, defterdarcığız rahmete kavuştu ha!... Nurda yatsın rind meşreb olmakla beraber mütedeyyin, müstakim, eli öpülecek bir zatı âlikadirdi.

Bu kabil ağızlardayken karısile kızının kemçehreliğini sezdi:

— Benim mâhud (rihi tayyar) ruhumu çekmeden çıkarım.. Selâmlıkta sürdürüp bir az uzanayım!

Yine kös kös aşağı indi. Aklında, fikrinde hep Huriye: Kâfir kız vücudun, endamın, câzibenin harikulâdesine malik. Udu kucağına ver, piyanoya oturt, şakrak şakrak çalsın, billûr sesile okusun. Gel de tadına, zevkine doy!..

Uşaklara el vurdu:

— Mihal nerede? Bulun, çağırın şunu!.

Müsiyü karşısına oturttu. Arada et tırnaklık mevcud olduğu için baldızından bahsetmenin, kefereye açılmanın münasebeti yok.

Bir kaç tane çakıştırdılar. (Âkıbet mey kişinin âr ve hicabını götürür) fehvasınca, hazret yavaş yavaş coştu; nihanhanesindekini ortaya döktü:

— Ben açmayayım, sen de, sorma diyecektim ama sabredemiyeceğim, söyliyeceğim. Bugün hareme öyle bir mahlûk geldi ki sultanlar, imparatoriçeler, kıraliçeler kaç para eder yanında? Ya evza ve etvarının terâveti; sözünün sohbetinin zarafeti; sesinin, sazının mükemmeliyeti, dilinden düşürmediğin Beyoğlu kokonaları, gösterdiğin resimlerdeki Havvalar bunun tırnağı olamaz Allimallah!..

Antuan bilmemezlikten geliyor, (kimden bahis buyuruluyor seyyidina?) diye soruyor; sakallı battı balık deyip boşaldıkça boşalıyordu:

(Ol yektayı zaman ve hurii bi amani baldızının civan çağında babasının babası yaşta bir moruğa varışı; hayatında hiç koca görmediği gibi taşralarda eza cefa çekişi; nihayet üç otuzluk bunağın geberip, beş para bırakmadan bu tasviri cihanı ortada bırakışı..

Yeminleri, kasemleri yağdırmada:

— Sinyor, inan sözüme; bu dünyaya mumaileyh âyarında bir yer yüzü melâikesi geldiyse, bir böylesini daha gören olduysa vallah, billah, tallah şu bıyığı sakalı kazıtırım!

Muhatab az kurnaz mı? Onda da ayınları çatlata çatlata yeminler:

— Vallahillâlim bu begeti iffet ve ismet dahilinde bir tavuğa, cinsi linsaden bir kediye bile bakmam. Benim karakter, benim zihniyet müsait değildir. Edeb, terbiye (fidelite) de bunu icabettirir başa begk!..

Paşa bey şappadan alnından öptü. Rakıyı, şarabı, mezeleri tazeletmek çin (Gel!) diye el çırparken üstlerindeki odada piyano çalınmağa, gayet gür, berrak bir sesle okunan Hicaz şarkı duyulmağa başladı:

Bak ne hale koydu bu bahtı siyah

Bahtiyar olmak ne güç âlemde ah!

Aman efendim, ne çalış, ne okuyuş; yer yüzü melâikesi döktürüyor. (Dembedem kârım olubdur ahu vah) meyanını çıkınca enişte bey koltuğa yıkılıverdi; kafadarı da bitkin, gözleri kapalı, kendinden geçti.

Hiç kıpırdamadan, sık sık nefes ala ala dinlediler dinlediler. Şarkı bitip de başka makama girmek için taksim başlayınca ikisi de dile geldiler:

— Beşiktaşlı Sofisinde, yahudi Rozasında, Karadenizli Anikasında bu sese, bu nağmelere rastlayan varsa kellemi veririm!.

— (Excellente!.. Exquise!.. Divine!..)

— Papazını, kiliseni seversen anladığım dilden konuş!

— Âlâ, enfes, ilâhi bir savtı nisâ!...

— Ben doğruyu söylerim. Bazan, icabı maslahat, mübalağaya vardığım, habbeyi kubbe yaptığım olursa da bir keyfiyeti ciddiyat vâdisinde medh veya zem lâzım geldi mi hakikatten şaşmam!

O aralık oda kapısı aralandı. Nuriye hanım, bizimki ne âlemde diye ortalığı kollamağa çıkmış, selâmlığa inmişti. Kocasını koridora çağırdı:

— Hani kulunc yellerin ayaklanıyordu, ruh sürdürecektin? Şakak lâlenle gece yarılarına kadar iç bakalım, yarın görüşürüz. Kafam kazan, ağzım çirişçi çanağı, sol kolum uyuşuyor demeğe kalkışırsan bir kulağımdan giret, bir kulağımdan çıkar. Derdini o hacı yatmaza anlat!

Merdivene doğru yürürken, durdu:

— Biz sofradan çoktan kalktık. İçeri gelip yemek memek ısıttırmağa kalkma, hem zırt zırt kardeşciğimi rahatsız etme. Soyundu, döküldü, biraz avunuyor. Çok gecikme, hareme çıkar çıkmaz odamıza girip yat!

Damat Raik bey neredeler mi?

O da biçarenin biçaresiydi; sessiz, pısırık, uyuntunun biriydi. Kaynata evine güvey girdi gireli çıtı duyulmamış. Her sabah Babıâlideki kalemine gitsin, akşamleyin dönsün; odasında soyunup, geceliğini giyip mindere bağdaş kursun; pul kolleksiyonuna meraklı olduğundan cımbızı, defterleri, zarfları, zamklı kâğıtları etrafına yaysın..

Fransız hocasının yüzünü üç beş kere ya görmüş, ya görmemiş; (Bonjur efendim!.. Bonsuar efendim!) den başka onunla iki kelimeden fazla lâf etmemişti.

Şadiye hanım, teyzesinin geldiği günün akşamı, Raik beyin Emirgân camii köşesinden döndüğünü görünce hemen taşlığa inip kocasını karşılamış, doğru odasına götürmüş, pul takım taklavatlarını önüne koymuştu.

— Meşgul ol bunlarla, sofaya mofaya çıkma... Ha, ne diyecektim, bugün teyzem geldi. Beyi vefat etmiş; kadıncağız kederli, üzüntülü. Hiç görüşmediniz ama şimdi sırası değil, ağlıyor, sızlıyor. Yarın yanına çıkarsın!..

Karısının koridordaki tenbihinden sonra Molla bey,

— İçkiyi tadında bırakalım, cıvıtmayalım! diyerek hareme girip odasını boyladı... Şimdi de piyano Dikran Çuhacıyanın (Leblebici Horhor) u çalınıyordu.

Koca şişeyi devirdiği halde Antuan'ın canı yine şarap çekmek, keyfi arttırmak istiyordu. Yavaşca Muharrem ağayı çağırdı. Mâhud resimleri cebinden çıkarıp uzattı:

— Temaşa et, ya ahi!

Ağafendi,

— Bu karıların suratı kasap süngerile silinmiş! gidi dürzüler, gidi hayasız kaltaklar! diye küfürleri basa basa, bir taraftan da fesi sol kaşa yıkıp, yılışık yılışık kartlara bakarken çilingir sofrasına gözü kaydı.

Şişeler, tabaklar bom boş. Kilere koştu; büyükçe bir tepside rakı, şarap, balık yumurtası, siyah havyar, tarama ve bir kaç dilim ekmek getirdi. Şişedekileri içtiler; mezeleri silip süpürdüler.

Antuanda keyif kekâ: (Belle-soeur) hanımı mutlaka elde edeceğine, o Venüs'ün muhabbetini muhakkak celbedeceğine, yüz de yüz vuslatına ereceğine emin

İçkili ağızda bakla ıslanır mı? Muharrem de dilinin altındakileri çıkarmada:

(Devamı var)

Baldız hanımın denizi seyredişi.. (Roman resimlerinden)

Yardım Sevenler Derneği Kokteyl Partisinde:

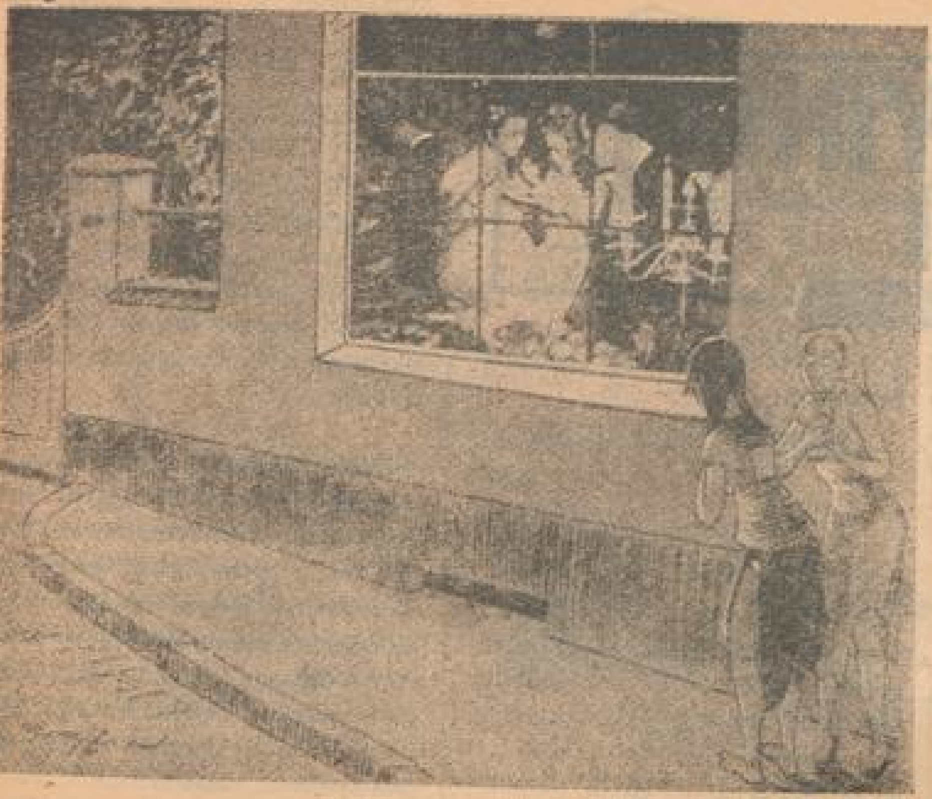

— Şu çıplak halimizi görseler de, biraz da bize ikram etseler.
— Zannetmem, baksana onlar da bizim gibi çıplak!

Bir dokun...

Bu Ne Hiddet, Bay Barlas?

Büyük Millet Meclisinde, Eskişehirin kömür sıkıntısı çektiğini anlatarak hükûmetten bunun sebebini soran milletvekili B. Kemal Zeytinoğlu, fiatlara da temas etmiş, kömür maliyetinden daha ucuz fiatla satıldığı halde muhtelif vilâyetlerde satış fiatının değiştiğini, meselâ İstanbulda Eskişehirden daha ucuz satıldığını, hükûmetin kömüre âdilâne bir fiat tesbit etmesi lâzımgeldiğini söylemiş.

Eski kabinenin Ticaret, yeni kabinenin Ticaret ve Ekonomi Bakanı sayın Barlas bu sözlerden sinirlenmiş, kürsüye çıkmış, kelâma âğaz ile şöyle demiş:

"— Muhtelif vilâyetlerde kömür fiatları arasında fark vardır, denildi. Kemal Zeytinoğlunun bu sözünü senet ittihaz ediyorum. Tetkikat yaptıracağım; eğer ticari kaidelere istinaden kömürün maliyeti yüksek ise, İstanbulda hakikaten maliyetine nazaran ucuz kömür satılıyorsa, arzusunu yerine getirerek fiatı arttıracağım.„

Bu ne hiddet, bu ne şiddet, a dev-

Bu ne hiddet, bu ne şiddet, a devletlim? Başarmağa çalıştığınız karışık işler arasında bunaldıkça lutfen teşrif edip istirahat buyurduğunuz, hele bu sefer çifte bakanlığın ağır yükleri altında teşrif ihtiyacını daha çokça hissedeceğiniz İstanbula karşı bu kadar kıyasıya davranmanızın sebebi nedir? Sözlerinden öfkelendiğiniz milletvekili kömür fiatının arttırılmasını değil, indirilerek ayarlanmasını istedi. İstanbulda fiatı yükselteceğinize, Eskişehirde indirseniz... Pardon, sözümü geri alıyorum, sayın bayım! Bir Bakanlığı az görüp iki bakanlığın sandalyelerini üst üste koyarak kat kat yükselmeğe çalışan zatın inmeğe niyeti olamaz ki fiat indirmeyi de hatırına getirsin!

Zatınız haklısınız amma Bay Barlas, sizinle beraber mütemadiyen yükselen fiatlar bizim belimizi büküyor.

Gelelim maliyet bahsine: kömürün maliyet fiatı hakikaten yüksek olup olmadığını anlamak için tetkikat yaptıracağınızı Meclis kürsüsünde söylüyorsunuz. Dilediğinizi yapar ve yaptırırsınız tabii. Fakat maziyi ne çabuk unuttunuz, sayın Bay Bakanım? Vaktile Etibank'ın hukuk müşavirliği makamını senelerce işgal eden zat, yani zatıâliniz; bir çok emsali gibi maden kömürü işletmeleri de Etibank'a yani devlete geçtikten sonra maliyet fiatının birdenbire yükseldiğini ve kendi sanayi programını baltalamamak için hükûmetin kömür fiatlarını fazla yükseltmekten çekindiğini, bu gaye ile yurdun her tarafında maden kömürünü de, kok kömürünü de maleytinden daha ucuza satarak aradaki zararı bütçesinden ödemeğe gayret ettiğini nasıl bilmezsiniz?

Haydi, onları unuttuğunuzu farzedelim; fakat benim de, bütün milletin de bildiği hakikati güya bilmiyormuş gibi Meclis kürsüsünde konuşurken nasıl hatırlıyamıyorsunuz ki kömür işletmeleri Ekonomi Bakanlığının teşkilâtına dahildir ve bugün zatı devletiniz o makamın da sahibi bulunuyorsunuz.

Günler gelip geçiyor, ömürler akıp gidiyor, fakat siz de takdir edersiniz ki hâdiselerin izleri hâfızalardan kolay kolay silinmi[...] bay Barlas!

Günün birinde, yüksek bir [...] sanın bacaklarına şiir kafiyele[...] den basamaklar çakıp merdiven[...] rarak Büyük Millet Meclisine [...] manan ve C. H. P. nin yıldırım[...] kadar yakıcı unsurları arası[...] alevler saçan, fakat bugün me[...] eskisinden başka hüviyeti kalm[...] yan bir zat, birdenbire fikir de[...] tirip de yepyeni bir ses tonu [...] Meclis kürsüsünden haykırırk[...] sizden de bahsetmişti. İç[...] den çıkamadığınız ve çıkabilece[...] nizi de pek zannetmediğim kar[...] işler arasında belki unutmuşsun[...] dur, müsaadenizle şuracıkta ben[...] tırlatıvereyim. O bey, zatınıza k[...] şı ölçüsüz sevgisini Büyük Me[...] huzurunda şöyle ifade etmişti:

"— Geçen sefer Kabine Ti[...] ret Bakanı bulamayınca, bu [...] coşkun bir feragatle gözü kap[...] kabullenen Cemil Barlas'a bu se[...] Ekonomi Bakanlığını da vermek [...] retile daha fazla yüklenmek, [...] harcamak demektir.„

"ALKİBYAD„ ın KÖPEĞİ

Gördünüz mü olanları? Şairin başına iş açtık; belki vicdan azabı dindi ama başka bir huzursuzluk başladı. Gazeteler ilk sayfalarında "Şehrimize geldi — yakında bilmem nereye gidecek„ gibi başlıklarla hem kudümünü, hem müstakbel seyahat programını halka bildiriyorlar; unutulmuş veya hiç okunmamış şiirlerini basıyorlar. Siyasî emellerine yaradığı için pohpohlayanlar gırla! Bazısı hidayete erdiğine de işaret ediyor. Hülâsa delikanlı günün adamı olmuştur.

Şu var ki bu böyle gitmez. Yarın başkaları günün adamı oluverince öteki unutulur. Alıştıktan sonra unutulmak da hoş değildir. Bazı müfrit ruhlar buna güç katlanır. Unutulmamak için başlarlar Alkibyad gibi köpeklerinin kuyruğunu kesmek nevinden garabetlere!

İyisi, günün adamı olmaktan çabuk kurtulmaktır.

"Alahey„ci neşriyata bel bağlamağa gelmez; tadında bıraktırmağı bilmeli ve buna çalışmalı. Usandırmamalı!

Pek Sevindik, Vallahi!

Bir refikimiz Ankaradan, bir telgraf almış; en canlı sayfasına dercetmiş. Okuduk, pek sevindik vallahi!

Telgrafı parça parça bir daha okuyalım:

"Mısırın tanınmış şahsiyetlerinden (.....) paşa ile eşi Bayan (İ. . . .) yakında Türkiyeye geleceklerdir„

Ne diyorsunuz? Sahi mi? Gözlerimize inanalım mı? Dünya bizim oldu. Hoş geldiler, sefa geldiler! Biz "ya gelmezlerse halimiz nice olur?„ diye üzüntüde idik. Var olsunlar! sağ olsunlar! lutuf buyurmuşlar. Ne ile ağırlayalım, acaba Ayaklarına sıcak sular mı dökelim, Souk sular mı? Zafer takı mı kuralım, kırk gün, kırk gece düğün bayram mı edelim?

"Bayan (İ....) memleketimizde kısa bir müddet kalacak...„ Vah vah! o müjdeden sonra böyle kötü bir habere yürekler mi dayanır? Üzüldük, doğrusu! Sıcak aşa soğuk su kattınız, yüreğimize bir hüzündür çöktü. Ne yapacağız şimdi?

"... ve ikinci doğumunu yapmak üzere eşi ile İsviçreye gidecektir„

Oh! yüreğimiz ağzımıza gelmişken rahat bir nefes aldık. Allah kolaylık versin ve nur topu gibi bir oğlan nasib etsin! Cemi cemaat buna duacıyız. Ne mutlu İsviçreye ki öyle bir doğumla mübeşşer ve öyle bir doğuma sahne oluyor.

Vah vah! bu büyük velâdete yurdumuz cilvegâh olamıyor. Fakat ziyanı yok; mesud ana toprağımıza ayağını basıyor ya!

Böyle sevinçli haberleri her gazeteden önce, tam zamanında, bir saniye kaçırmadan telgrafla bize ulaştırdığından dolayı refikimize teşekkürler etmeği unutmuyoruz.

Pek sevindik vallahi! Hatta vallahi, tallahi!

[...]ININ [...]dikleri

Her [...]ce 120 Ö[...]

Filistinden civa[...] lerinden her gece 12[...] Bu insanlar anlaşılıy[...] dırlar; sokak ortala[...] dır; sefaletten kırılı[...]

yüzüyorlar, belki de [...]

Birleşmiş mille[...] olarak 32 milyon d[...] ka, Yeni Zelânda 4 [...] Acaba Mısırlıların [...] ruz; lâkin küçük olm[...] O Mısır ki harp ilân [...] harekâta girişmek s[...] tecilerinin bugünkü [...] den doğrudan doğr[...] Mısır, Arap memlek[...] ginidir. Mısırlılar [...] kalkışsalar mültec[...] dursun belki de doğ[...]

Balo ve eğlenc[...] bakışlı erkek resim[...] falarında Mısır için [...] Amerikası olacağın[...] zengin, ileri ve üst[...]

Amerikayı Am[...] mokratik ananesi, [...] yardım teşkilâtı ile [...] Amerika... Buna [...] saymayalım.

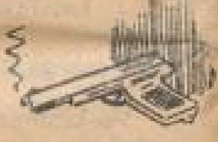

Faluga cebind[...] yardımile kurtaran[...] çıkacak yardımla [...] namına, din gayre[...]

[..]ınının [..]dikleri

Her [..]ce 120 Ölü

Filistinden civa[..]re kaçıp sığınan Arap mülteci-
lerinden her gece 12[..]ölüyormuş. Tüylerimiz ürperdi.
Bu insanlar anlaşılıy[..]açıktadırlar, açtırlar, bakımsız-
dırlar; sokak ortala[..]e tarla kenarlarında kalmışlar-
dır; sefaletten kırılı[..]

[..]at, işte, resimli Mısır mecmuala-
[..]nasanın üzerinde. Sayfalarını çe-
[..]yorum. Bir sürü balo ve yılbaşı
[..]esi fotoğrafları.. Ne ihtişam, ne
[..]et, ne mücevher bolluğu, ne tu-
[..]tler! Bu insanlar sefahat içinde
yüzüyorlar, belki de [..]atten kırılıyorlar!

Birleşmiş millet[..]yeti Arap mültecilerine yardım
olarak 32 milyon [..]temiş. Türkiye, İngiltere, Belçi-
ka, Yeni Zelânda 4[..]n dolarlık teberruda bulunmuş.
Acaba Mısırlıların [..]u ne yekûn tutuyor? Bilmiyo-
ruz; lâkin küçük olm[..]ı tahmin etmek istiyoruz.
O Mısır ki harp ilân [..] ve askerî
harekâta girişmek s[..] Arap mül-
tecilerinin bugünkü [..]vaziyetin-
den doğrudan doğr[..]es'uldür.
Mısır, Arap memlek[..]n en zen-
ginidir. Mısırlılar c[..] teberrua
kalkışsalar mülteci[..]her gece 120 kişi ölmek şöyle
dursun belki de doğ[..]

Balo ve eğlence[..]ud tebessümlü kadın ve mağrur
bakışlı erkek resim[..]olu. O mecmualar başka say-
falarında Mısır için[..]ir müddet sonra Yakın Şarkın
Amerikası olacağın[..]zmaktadırlar. Amerika kadar
zengin, ileri ve üstü[..]devlet...

Amerikayı Am[..]apan bir iç cephesi vardır; de-
mokratik ananesi, [..]balarında kahramanlığı, sosyal
yardım teşkilâtı ile [..]sini sağlam temele oturtmuş bir
Amerika... Buna za[..]er, daha bir çok şeyler ister.
saymayalım.

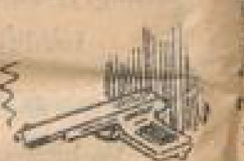

[..]zak bir istikbalde olacak iştir.
[..]gece Kahire ve İskenderiye sa-
[..]rile barlarında 120 mutantan
[..]e verilirken yâd ellerde 120 A-
[..]mültecisi can veriyor.
Bugün olan budur.

Faluga cebinde[..]sur kalmış askelerini devletlerin
yardımile kurtaran[..]mültecileri de kendi ceblerinden
çıkacak yardımla b[..]nağa baksınlar. Buna insanlık
namına, din gayret[..]na seviniriz.

KİRPİ

[..]olay kolay silinmiy[..] Memleketin ticarî kalkınması sa-
[..]hasında akıntıya kürek çekmek ka-
[..]linden çektiğiniz sıkıntıları gör-
[..]rinde, yüksek bir [..]dükçe zaten üzülüyordum; ekono-
[..]larına şiir kafiyele[..]mimizin kargaşalığı içine de gözü
[..]klar çakıp merdiven[..]kapalı atıldığımız sırada eski bir
[..]k Millet Meclisine [..]parti arkadaşınızın sözlerini din-
C. H. P. nin yıldırım[..]lediğim gündenberi üzüntüm bis-
[..]ıcı unsurları arasın[..]n arttı.
[..]n, fakat bugün me[..]

[..]başka hüviyeti kalm[..] Cidden üzülüyorum, sayın Ba-
[..], birdenbire fikir değ[..]an! kömür fiatlerini arttırsanız
[..]pyeni bir ses tonu [..]a kömür için bizim harcayacağı-
[..]süstünden haykırırk[..]mız fazla paranın ehemmiyeti yok,
bahsetmişti. İç[..]fakat siz hakikaten iddia edildiği
[..]dığınız ve çıkabilece[..]gibi pek bol keseden mi harcanı-
zannetmediğim kar[..]yorsunuz?
[..]da belki unutmuşsun[..]

[..]denizle şuracıkta ben[..] Sözlerim belki bir az dikenlidir
[..]m. O bey, zatınıza k[..]ama bugünkü şartlar altında o-
[..]evgisini Büyük Mec[..]turduğunuz işlerin ağırlığını dü-
[..]şöyle ifade etmişti: [..]şününüz, bana hak veriniz, muhte-
[..]rem Barlas Bey!

[..]sefer Kabine Ti[..]
[..] bulamayınca, bu [..] "Atarlar sengi târizi dırahtı mey-
[..] feragatle gözü kap[..]vedâr üzre!,,
[..]Cemil Barlas'a bu sef[..]
[..]kanlığını da vermek [..] Ne yazık ki bizim târiz taşları
[..] fazla yüklenmek, o[..]ağaçlarda meyveye rastlayamıyor!
[..]lemektir.,,

Cemal Refik

Ne İfrat, Ne Tefrit...

Yine demokrasi hareketinin gelişmeğe yüz tutmasına dua ile söze başlayacağız. Yoksa nerede bulurduk lisan üzerinde bir münakaşaları?

İki cemiyet lisan mevzuunda resmî kanaldan ilham şeklinde sudur eden direktifleri tenkit maksadile birer toplantı yapmışlardı. Şimdi onlara karşı başka bir teşekkül cephe alarak lisanda Türkçeleşmek tezini müdafa için gayrete geçti.

Tamam! bizim de istediğimiz bu idi, yani hükûmetten direktif almadan kendi kanaatlerile lisan bahsini inceleyen münevver insanları dinlemekti. İki tarafın da haklı oldukları noktalar çok. Eğer Türkçeleştirme diye resmen ifrata gidilmese idi zaten bu çarpışmalara meydan kalmazdı. Fakat bize öyle geliyor ki ifrata gidiş bir bakıma hayırlı oldu. Zira şimdi tefrite kaçanlar fikirlerini sere serbest söylüyorlar. İfratçıların eseri meydanda... hazzetmedik. Tefritçilerin noktai nazarını da gözü kapalı kabul edemiyeceğe benziyoruz.

Binaenaleyh - ortasını seçeceğiz. Ortası ise hayrı-il-umur dur, çoğumuzun seçtiği yol da odur.

Artış Buna Derler !

Amerika Birleşik devletlerinin nüfus artması baş döndürücü bir hız almıştır. Son istatistiklere göre umumi nüfus 147 milyon 280 bindir. 1940 yılındanberi 15 milyon 500 bin bir artış kaydolunuyor. Geçen seneki artış 2 milyona yakındır. Netice itibarile bu devletin nüfusu her ay 200 bin nisbetinde çoğalmaktadır!.

Tıpkı "Ago Paşa,, nın Hatıratı Gibi...

Münich'ten bir telgraf geliyor, bir bakıma mühimdır: 2 yaşında olan ve hayvanat bahçesinde bulunan Laura isimli bir papağan ancak üç hafta evvel Hamburglu bir aşhıstan satın alınmıştı. İlk günler söylediği sözleri anlaşılmayan bu papağan bir hafta sonra, kendisine yem veren memurun üzerine sıçrayarak:

— Heil Hitler!

Diye bağırmağa başlamıştır. Memur, şimdi kuşu "nazilikten temizleme,, işi ile meşgulmüş.

Refik Halid'in (Ago paaşının hatıratı) isimli hikâyesinde de papağan devir devir:

— Padişahım çok yaşa!

— Yaşasın! Niyazi ile Enverler!

— Şeriat isteriz!

— Yaşasın Hürriyet!

Diye bağırdığı için kâh mükâfat, kâh ceza görür; o tebeddüllere bir türlü akıl erdiremez. Bu hayali hikâye, Lauranın macerası ile bir hakikat oluyor ve Münich papağanına artık çoğumuz gibi, yem verilince:

— Yaşasın demokrasi!

Diyerek sevinçli naralar atmak düşüyor.

İkimizden Biri...

Fransa kıralı IV. Henri tebaası tarafından çok sevilirdi. Bir gün kıral basit bir avcı kıyafetiyle avdan dönüyordu. Bir köylüye rastladı ve sordu:

— Parise niçin gidiyorsun?

— Ufak tefek alacağım. Bir de hazır Parise gelmişken sevgili kıralımızı görmek isterim; ama ne yapmalı bilmem ki kendisini tanımam da:

— Kolayı var, herkes şapkasını çıkarır ve onu selâmlar, kim şapkasını çıkarmıyor ve halk tarafından selâmlanıyorsa o kıraldır.

Derken şehre girmişlerdi. Herkes şapka çıkarıp tâzimle bunları selâmlıyordu. Köylü neden sonra ahalinin kendilerini selâmladığını anladı ve kırala:

— Anlaşıldı, dedi, ikimizden birimiz kıral ama...

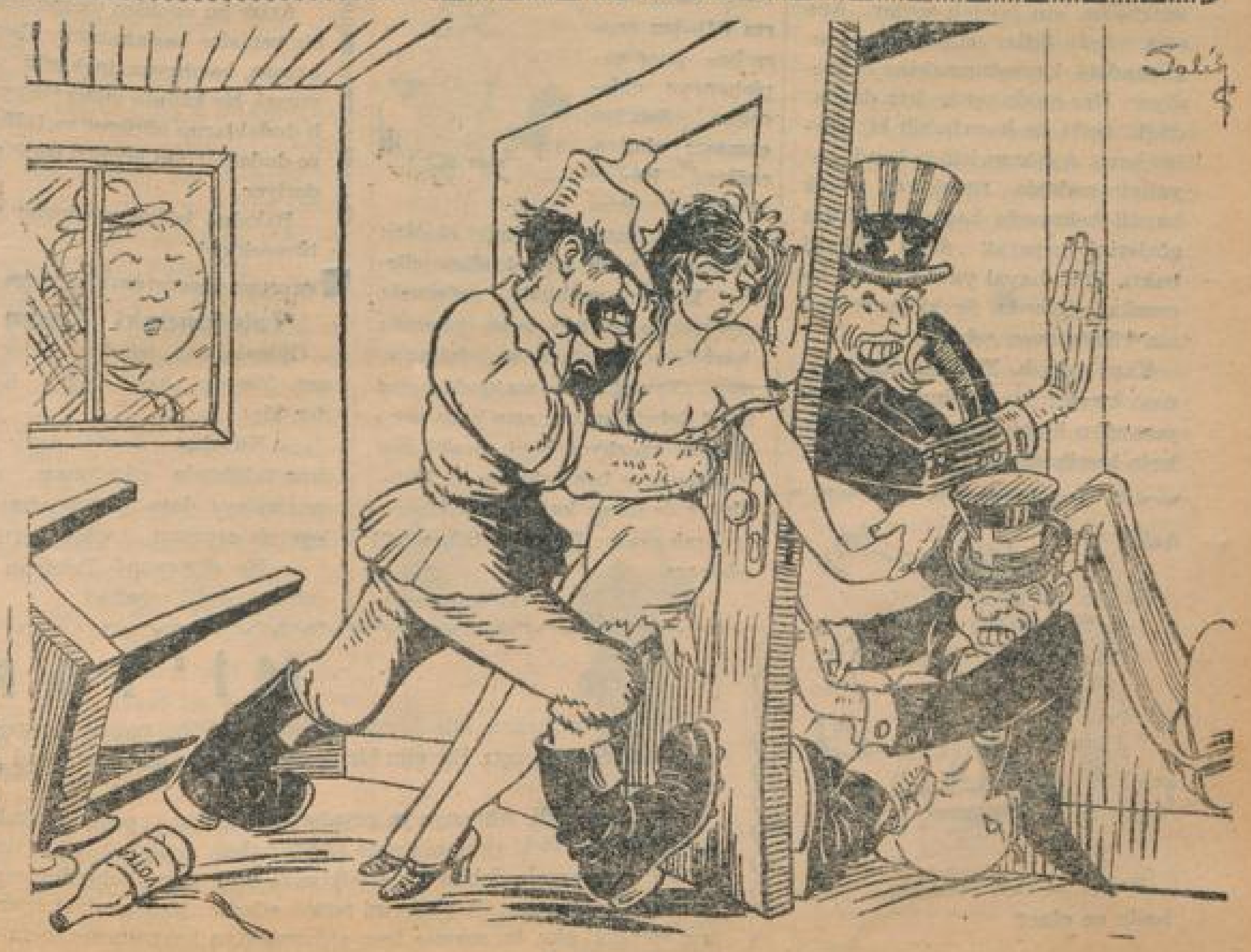

Berlinin Durumu

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 42 —

Hapishaneden dönünce eve karşı büsbütün soğukluk duymağa başladı. Sanki odalar daralıyor, tavan çökülüyor, vücudunu sıkıştırıp nefesini kesiyor. Mantosunu çıkarıp yatağın üstüne fırlattı, pençereyi açtı, derin derin nefes almağa başladı.. Dışarıdan gelen havada da genzini tırmalayan bir koku hissediyordu. Kendi kendine: 'Ne fena! dedi. Buralar beni çok sıkıyor. göğsüm tıkanacak, boğulacak gibi oluyorum. Oturamıyacağım. Bu evde de, hattâ bu mahallede de oturamıyacağım.,, Kulaklarında Sabrinin sesi uğuldadı: "Sus pis pis numara yapma, ölüsü kandilli!,, Ne fena sözler! işte, sokakta kavga eden çocuklar da böyle konuşuyorlar. Öfke ile homurdandı: "neden böyle oluyor? Hamiyet hanımın yanında bana hanımefendi, diyorlar.,,

Aynayı aldı, yüzüne dikkatle baktı; "işte, bende hanım olmağa lâyık bir kadınım. Hamiyet hanım da söylüyor ya, hem güzelim, hem gencim. Şimdiye kadar tuvalet yapmadım. Gazinoda, pavyon dedikleri yerde gördüğüm kadınlar gibi kendimi süslesem, giyinip

kuşansam ben de onlar gibi bir hanımefendi olurum. Sabri neden bana karşı kaba sözler söylüyor? Öyle bir koca ile ömrümün sonuna kadar nasıl yaşayacağım? Hamiyet hanım hakkaten beni seviyor. Her sözü benim iyiliğim, istikbalim için faydalı şeyler. Ara sıra mânalı lâflar da söylüyor, beni saadete kavuşturmaktan bahsediyor. Her halde benim için düşündüğü, belki de hazırladığı bir şeyler var.,, Aynanın içinde kendi hayalinin ardında titrek bir erkek hayali belirmeğe başladı. Firdes gözlerini kırparak daha dikkatli baktı. Silik hayal yavaş yavaş tecessüm ediyordu. Şevki beyin daima gülümseyen çehresi..

Kapı çalındı. Firdes telâşla aynayı bırakıp bir ân duraklad. Heyecandan kalbi çarpıyordu. Polislerin kendisini alıp karakola götürdükleri günü hatırladı. Onlar da kapının çıngırağını böyle hızlı çalmışlardı.

Çıngırak tekrar etti. Firdes kapıya koşarken dışarıdan bir ses duyuldu: "Postaaa...,, Şimdiye kadar kapılarına postacı uğramamıştı. Mektupla muhabere edecek kimseleri yoktu. Elleri titreyerek kapıyı araladı. Posta müvezzii elindeki zarfa bir daha göz attıktan sonra kelimeleri heceliyormuş gibi tane tane söyliyerek; "Ba a yan... Fir..des... Buyurun.,

Yatak odasında yine heyecan içinde zarfı açtı, karyolanın kenarına oturup mektubu okudu:

"Sevgili Firdeseiğim! dünden beri seni göreceğim geldi. Evin

içerisi adetâ bom boş kaldı. Gece de rüyamda seni gördüm. Geldiğin zaman anlatacağım, çok sevineceksin. Şimdiden senin hesabına ben o kadar seviniyorum ki. Fakat belki sen kendi kendine kalkıp gelmiyeceksin. Naz ederek beni üzmekten zevk aldığını biliyorum, yaramaz kız Yarın' yani perşembe günü sabahleyin kendim gelip seni alacağım. Evde beni beklersin tabii. Hasretle gözlerini öperim, melek yavrucuğum... Annen

Hamiyet

Mektubu tekrar okudu. "işte, şu mektup da gösteriyor ki kadın beni evlât gibi seviyor. Fakat yarın öğleden sonra ben gene hapishaneye gideceğim. Sabriye çamaşır götüreceğim.,, Kâğıdı

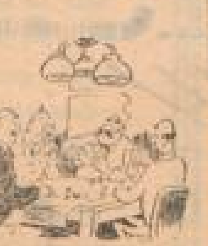

avucunun içinde buruşturarak yüzünü ekşitti: "Amaaan, nedir bu çektiğim çileler? El âlem zevkinde, sefasında gezip tozarken ben genç yaşımda hapishane kapılarında dolaşıyorum. Yaptığım da makbule geçse bari! Sabri suratını asıp kaba saba lâflarla azarlıyor beni. Sanki onu hapishaneye ben sokmuşum. Üstelik bir de biraz karısı diye damgalanacak mısım. Buna hiç tahammül edemem.,,

Ce. Re.

(Devamı var)

Kadın — Ben olmasam senin halin ne olur?

"Fransız karikatürü"

Sevdiklerim

Seviyorum;
Bilmediğim insanları
Hürriyetle kucaklaşan bulutları
İnsan gibi yaşamayı
Ve ölmeyi bu ülkede...

Seviyorum:
Senelerdir kahrımı çeken
Odamdaki
Baba yadigârı kilimi,
Ve delişmen huylarına rağmen
Beni derbederlikten
Kurtaran sevgilimi...

Seviyorum:
Dost düşman demeden
Gidip gelen sevgisi
Duygularımla dostça selâmlaşmayı
İçimdeki her türlü
Kötülükle savaşmayı...

Bahçe sahibi — Serçeler için bir korkuluk lâzım değil mi??
Bahçıvan — Lüzum yok. Ben daima bahçedeyim!

"Fransız karikatürü"

Dudak İzleri

Şimdiye kadar sinema yıldızlarından fotoğrafları istenirdi. Onlar da en güzel ve hattâ şehvet verici resimelrini imzalayıp taliblere yollarlardı.

Artık bu usulden vazgeçilerek bir yenisine başlanmıştır: Gayet hassas, bembeyaz, ipek gibi yumuşak bir kâğıda yıldız makyajlı dudaklarını sürüyor ve taliblere dudaklarının kırmızı izini gönderiyor.

Bakalım işi nereye kadar götürecekler!

Telefondaki Kadın

Öğleyin bay, işinden evine döner. Yemek hazır değil. Karısı der ki:

— Kabahat sende. Aşçı kadına telefonda çıkışmışsın, kaba muameleye dayanamıyacağını söyleyerek eşyasını topladı gitti.

— Ne diyorsun? Telefonu açan sen değil miydin?

Müstahdemin idarehanesinde

Kız — Bir daktilo mu istiyorsunuz? Peki, efendim. İsminizi adresinizi, dizlerinizin ölçüsünü veriniz; yollarız.

"Fransız karikatürü"

FIKRALAR

Al Benden de Beş Paralık

İngilterede Hilce Bruck isminde bir doktor kadın kendi keşfettiği metod sayesinde yakında dünya yüzünde şişman insan kalmıyacağını söylemiştir. Şişmanları neş'e ile tedavi ettiğini insanları en çok şişmanlatan şeyin yemek olmayıp keder olduğunu söylemiş.

Zaten biz galiba bunu daha evvel keşfettik, eskiden bir acıya veya sıkıntıya düşüp de şişmanlayan bazı kadınların "keder yaradı,, dedikleri malûmdur.

Bundan sonra şişmanlar eğer, ellerinden gelirse, dünyaya metelik vermeyip, gülüp, neş'eli olmaya baksınlar.

Lâf Ola !

Bir tenbele sorarlar:

— Neden bütün ömründe hiç bir işe girmedin?

— Başkasının yerini almamak için!

Müsaadekârlık !

Son harpte Amerika âyânından Farley, Rusya ile ittifakın aleyhinde idi. Roosevelt'in Sovyetlerle uyuşacağını duyan Farley, cumhurresinin yanına koştu. Roosevelt dedi ki:

— Fakat, aziz dostum, size haber vereyim: Stalin, Rusyaya katolik papazlarının girmesine müsaade etti.

— Kaç papazın?

— Bir tek!

Mİ'YAR

Balzac bir kelime bile Almanca bilmezdi. Buna rağmen müteaddit defalar Almanya'ya gitmiş, orada uzun müddet kalmıştı. Bir gün bir dostu Almanca bilmeden nasıl seyahat ettiğine şaştığını söyleyince Balzac:

— Ben, dedi. Almanya'ya seyahatlerimi daima posta arabalarile yaparım. Arabacılara veya girdiğim lokantalardaki garsonlara ne kadar bahşiş verileceğini bir türlü kestiremem. Bunun için de bir çare buldum: yanımda daima fazla miktarda ufak para bulundururum. Adamların eline bu ufak paraları saymarken bir taraftan da yüzlerini tetkik ederim. Memnuniyet izleri belirir belirmez avuçlarına koyduğum son meteliği alır, bu suretle hem aldanmaktan kurtulurum, hem de onlara karşı hasislik etmekten!

Gökteki (Dübbi ekber - Büyük Ayı)

— Şu ismi de bana ne diye takmışlar! Amerikalılar yarın başıma bir iş açabilirler!

"İçi Paris" den

— Kardeşim Hüseyin Süalp'a ithaf —

ŞARKI

Ülfet demi, vuslat demi bir gün gelir elbet:
Gam çekme gönül, bitmeyecek sanma bu hasret!..
Âfakı sarar gulgule - i şevk - u meserret...
Gam çekme gönül, bitmeyecek sanma bu hasret!..

Kış geçti, bahar geldimi âbâd olacaksın:
Bülbül ötecek, gül açacak.. Şâd olacaksın...
Sevmekte, sevilmekte de üstad olacaksın:
Gam çekme gönül, bitmeyecek sanma bu hasret!..

Necdet ATILGAN

DOGRU SÖZLER

★ İhtiyarlık bir istasyondur ki içinde olanlar trenin rötar yapmasını beklerler.

★ Ümit, bir iç aydınlığıdır; ancak ölümle söner.

KISA HİKÂYE

Mes'ut Müflis

Fatin Çardak her günkü gibi ayni saatte evine dönmek için bürosundan çıktığı vakit, oldukça düşünceli görünüyordu.

Kendi otomobiliyle o gün karısı Büyükderede bir ahbabına gideceğinden "gecikirsem sen eve taksi ile dönersin,, demişti. Arabanın kapıda olmadığına bakılırsa, demek Nuran daha dönmemişti, zaten kış yaz Büyükderede oturan kolej arkadaşı Ayten'e gittiği vakit daima böyle olurdu. On beş günde bir Ayten'in modern evinde beş altı arkadaş toplanırlar, paket dolusu sigara, bir sürü kokteyl içerler, pikap çalarlar, giyim kuşamdan bahsederler; hepsi de hiç sıkıntı çekmemiş bütün hayatları böyle gideceğini zanneden zengin kızları ve karıları olduklarından, hayatın kendileri için de başka türlü olabileceğini akıllarına hiç getirmezler kayıtsız kahkahalar atarlar gülüşüp eğlenirlerdi.

Fatin Çardak bunları düşünerek asansörden kendi dairesinin önünde çıktı. Her zamanki gibi kapıyı anahtarıyla açarak içeri girdiği zaman — salondan radyo sesi gelmediğinden — karısının daha eve dönmediğine hükmetti ve buna da biraz memnun oldu.

Büyük apartımanda yalnız mutfak tarafından gelen tabak, çanak sesinden başka çıt yoktu. Nuran evde olsa hemen hemen bütün elektrikler yanmış olur, radyo kapalı bile olsa kendisi bir şeyler mırıldanarak odadan odaya dolaşır; dolapları, çekmeleri açar, o gün yahut daha evvel aldığı tuvalet eşyalarıyla veya terzisinin gönderdiği yeni elbiseleriyle meşgul olur, onları prova ederdi.

Şimdi ne yapacaktı, zira bir az sonra Nuran gelince şimdiye kadar haftalardan beri ondan saklamaya çalıştığı şeyi artık gizleyemiyeceğini, kendisi söylemese bile halinden anlaşılacağını biliyordu.

İflâs etmişti; Nuran gibi doğduğundan beri babasının evinde lükse alışık, sonra da kendisiyle evleneneli dört senedir her stediğini kolayca yapan, yüzlerce liraya ehemmiyet vermeden sarfeden genç kadına nasıl para bulacaktı.

Harp zamanında genç olduğu halde girginliği, çalışkanlığı, bilhassa lisan bilmesi sayesinde işleri pek parlak olmayan bir tüccarla ortak olmuşlar, şansları da yardım etmiş, bir hayli iş yapıp para kazanmışlardı. Bu beş altı sene böylece devam etmişti; sonzamanlarda işleri bozulmaya başlayınca yine düzelir diye ümitlenmişler, çalışıp çabalamışlar, fakat olamamıştı.

Fatin iyi İngilizce bildiğinden, belki ayda üç dört yüz lira kazanabilirdi; fakat bu üç dört yüz lira bir karı kocayı orta halliden aşağı bir şekilde yaşatmaya ancakyeterdi.

Nuran, bu hayata bakalım razı olur muydu? Ya olmaz da bırakıp annesine giderse ?O zaman Fatin Nuransız ne yapsın?

Ama bu son zamanlarda Fatin Nuranda da bazı değişiklikler sezer gibi olmuştu; yoksa bu değişiklikleri kendisi mi hayalinden uyduruyordu

Bugün evlendiklernin yıl dönümüydü, dört sene bitmiş beş seneye basıyorlardı.

Her sene bu tarih yaklaşırken Nuran kendisine alınacak hediyenin, ne olmasını istediğini söyler; beğendiği kürkü veya elması gidip beraber seçerlerdi. Bu sefer Nuran hiçbir şey söylemedi, acaba unuttu mu? Hiç zannetmem. Epi zamandır da galiba yeni elbise falan yaptırmıyor, acaba neden?

Tam bunları düşünürken yemek odasının elektriklerinin birdenbire yanmasıyla kendine geldi.

Sonra da evde olmadığını zannettiği karısının neş'eli sesi:

— Fatin artık yeter! Karanlıkta kâfi derece düşündün, gel de benim marifetleri mi gör!

Fatin, yemek salonuna gidince, iki kişi için hazırlanmış çiçekler içindeki sofrayı, sonra da önünde önlük, elinde bir yemek tabağı tutan Nuran'ı görünce şaştı; Nuran:

— Ya! dedi. Beni hiç bir şeyin afrkında olmayacak kadar küçük beyinli mi sandındı? Bundan sonra öyle ahçılar, hizmetçiler, şoförler falan yok, benim pişirdiklerimi yiyeceğiz ne dersin? Bu sefer de evlenme yıl dönümü hediyesini ben sana yapayım!

Adapte eden: F. KARAY

Erkek — Böyle şeyler aceleye gelmez dikkatli hareket etmeli!

"Fransız karikatürü"

Sinema Dedikoduları

Jean Gabin, Marsilyadaki her bakımdan kusursuz ve gayet rahat olan bir otele, bir daha inmiyeceğini söylemiş. Sebebi şu:

Telefon muhaveresi:

— Alo! falan otel mi? Ben, Mösyö Gabin!

Otelin kapıcısı:

— Burada değil.

— Galiba, anlatamadım: ben M. Gabin'im.

— Burada yok, diyorum! sağır mısınız?

— Sağır sensin! Bana otel müdüriyetini ver...

— Bilmiyorum. M. Gabin otele döneceği vakti söylemedi...

— ....!

— Hem bilir misiniz, M. Gabin'in saati hiç belli olmaz: Gece yarısı da gelebilir, sabahın beşinde de...

— Bu kadarı da rezalet!...

— Evet! orası öyle...

— Ben...

— Bir şey değil Mösyö, daima emrinize âmadeyiz.

Telefonu kapatır.

●

Marlene Dietrich, aşk sahnelerini Charles Laughton'la çevirmeği başka her hangi bir artistle çevirmeğe tercih ettiğini söylemiş. Charles Laugthon'un karısı Elsa Lanchester ise bu sahneleri Danny Kaye'la çevirmenin çok hoşuna gittiğini, zira onun acaipliği ile kocası arasında çok fark olmadığını söylemiştir.

Anlayana aşk olsun!

●

Bing Crosby, Mark Twain'in bir yazısından alınma, çevirdiği yeni filimde, sırtına giydiği zırhın ağırlığından şikâyet ediyormuş, zırhın ağırlığı on kilo imiş, halbuki bu zırhların asıl ağırlığı kırk kilo olduğu halde o zamanın adamları hiç şikâyet etmezlermiş. Bing Crosby daha sonra çevireceği "Âdem ile Havva,, filmini sabırsızlıkla bekliyor.

●

Nihayet Von Johnson'da muradına ermiş. Hollywood'daki meşhur Chinese Theatre'ın antresine onun da ayağının kalıbı alınarak konulmuş. Bu acaip usul'ün meşhur artistlerin ayakkabılarının kalıbı alınarak çimentodan yapılıp muhafaza edilmesi imiş.

Von Johnson altı sene evvel Hollywood'a gittiği zaman herkes gibi Chinese Theatre'ı gezmiş ve orada Clark Gable'ın çimento ayağını görünce bir gün bu mertebeye ermeğe ahdetmiş.

Nihayet istediği olmuş! Hollywood'da bu gibi şeylerin icabettirdiği gibi,Von Johnson'un da, merasimle ayağının ölçüsü alınarak düzinelerce artist ayağının yanına konmuş.

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük
değildir

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

Yeni neşriyat:

GÜZEL SANATLAR DERGİSİ

(6 ncı sayı)

Uzun zamandanberi büyük bir ihtimamla hazırlanmakta olan Güzel Sanatlar Dergisinin 6 ncı sayısı, çok zengin münderecatla satışa çıkmıştır.

Fevkalâde güzel ve renkli bir dış kapakla iç kapağın süslediği bu sanat eserinin bu sayısında göze çarpan en büyük hususiyet resimlerden çoğunun Topkapı Sarayı Müzesine ait bulunmasıdır.

Derginin bu sayısında 263 kara kalem, 20 renkli resim, ve 9 plân bulunmaktadır. Renkli resimler Mihriban Söker ve Perihan Yaymaz'a hususi surette yaptırılmıştır. Minyatürlerin klişeleri asıllarından yapılmıştır. Sarayın iç kısmını gösteren resimler, Ressam Feyhaman ve İngiliz hükûmeti sabık Türkiye büyük elçisinin refikası Miss. Clark'ın tablolarından ve Ressam Güzin Duran'ın akvarellerinden alınmıştır.

Derginin ön kapağı, renkli olarak harem dairesinde ocaklı sofa kapısını; arka kapağı Üçüncü Ahmed'e ait yemek odasının duvar süslerinden birini göstermektedir.

Türk baskı tekniğinin güzel bir örneğini teşkil eden bu değerli sanat eseri, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınevleriyle bütün kitapçılarda 20 lira fiatla satılmaktadır.

Doktor Sadi Oral

Dahiliye Mütehassısı

Kadıköy Mühürdar caddesi 40 numarada muayenehanesini açmıştır.

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.

***

Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.

***

Dikkati çeken büyük ve çeşitli resimlerle 2 Büyük Cilt, 1448 sayfa, 1783 Resim, 218 Mevzu

Fiyatı 15 Liradır.

İstanbul TAN Matbaası

AYDEDE CİLTLERİ

Gazetemizin ilk 6 aylık 52 nüshadan teşekkül eden birinci cildi gayet zarif şekilde satılığa çıkarılmıştır. Ciltler tamamile bez kaplı ve gazete başlığının yaldızlı motifile müzeyyendir. Siyah, lâcivert, nefti ve bordo renklileri bulunur.

Koleksiyon yapmış olanlar 52 numarayı idarehanemize gönderdikleri takdirde 5 lira mukabilinde bu nüshalar teclit ettirilerek iade olunur.

Ciltlerimiz orta sayfalar gayet iyi açılarak kolayca okunacak surette, hususî tarzda yapılmıştır.

MELEK

Bir çok senedenberi birbirlerini görmemiş olan iki arkadaş karşılaşırlar:

— ne var, ne yok? işler iyi gidiyor mu, karın nasıl?

— Şöyle böyle, karım bir melek oldu.

— Talihli adammışsın azizim, benim karım daha ölmedi, halâ yaşıyor.

FATİHTE

Dahiliye Mütehassısı
Dr. Orhan Birman

Her gün 13 den sonra hastalarını kabul eder.

Tel. No. 23587 — Ev 82705

SATILIK GÜZEL BİR ARSA

Göztepede tiren istasyonuna ve çarşıya iki dakika mesafede, Çamlıcanın tertemiz hvasaına karşı, toprağı feyizli, bir villâ inşasına fevkalâde elverişli bir dönümden fazla güzel bir arsa satılıktır. Talip olanların AYDEDE'de muharrir Ertuğrul Şevket'e müracaatları. Mutavassıt kabul edilmez.

ARI

Pirinç ve Hububat Unları

Her Annenin Çocuklarına Emniyetle Yedirdikleri

En Sıhhi ÇOCUK GIDASIDIR.

SEN-BEN

Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar. Depo: TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul Ankara Caddesi No. 88 Tel: 23475

TİCARET OFİSİ

Kalay - levha teneke - Çuval ve Kanaviçe ithalâtı ve tanzim satışları

1947 mahsulü takaslı fındık ihracatı

Ankara ve İstanbul şehirleri kasaplık et piyasalarında tanzimci müdahale satışları

Merkezi: İstanbul, Bahçekapı Valde Han, Kat 5

Telefon No.: 24234 - 24235 - 24236

Telgraf adresi: TARFO - İstanbul

Ankara: Ankara Bürosu Müdürlüğü Yenişehir, Kızıl Irmak Caddesi Neptün Apartımanı Telefon No. 23048

İzmir: Satış Şefliği, Atatürk caddesi No. 4 Telefon No.: 3750

T. C. ZİRAAT BANKASI

1949 İKRAMİYE TUTARINI
300.000 Liraya yükseltmiştir.

4 ÇEKİLİŞİN HER BİRİNDE

25.000
10.000
5.000 Liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında 461 muhtelif ikramiye vardır. Şansınız yardım ederse istediğiniz yerde istediğiniz EVİ, ARSAYI, TARLAYI, EŞYAYI alabilirsiniz.

ÇEKİLİŞLER:

28 Şubat - 30 Mayıs

31 Ağustos - 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel Vadesiz Tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

MATEMATİK DERSLERİ

Emekli deniz albayı, Üniversiteden ehliyetli birinci sınıf askerî öğretmen Talât Parlar aileler nezdinde veya Pendikte kendi evinde ders vermeğe başlamıştır.

Adres: Sayan bağları - No. 6 (Pendik)

HAYAL OLMUŞ HAKİKATLER

Arkadaşımız Semih Mümtazın (Hayal Olmuş Hakikatler) adlı kitabı Beyoğlu Tünel meydanındaki Tünel Kitabevi ile Saray Kitabevinde dahi satılmaktadır.

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası